

In memoriam Bura László

Bura László történészt, nyelvészt és pedagógust, a határon túli magyar értelmiség jeles tagját 2014. augusztus 31-én, szombat éjszaka 82 esztendőskorában, Szatmárnémetiben érte a halál, hosszan tartó súlyos betegség után.¹ Bura 1932. március 31-én Szatmárnémetiben született; az érettségit (1950) a Bolyai Tudományegyetem hallgatójaként a magyar nyelv- és irodalom szakot végezte el (1954). Egész fiatalon gyakornokként, majd főgyakornokként már az egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékén kapott megbízatást. 1968-tól filológiai doktori képzésen vett részt a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen. A doktori címet 1972-ben szerezte meg.

1955. március 26-án államellenes szervezkedés vádjával letartóztatták, majd a Nagyváradai Katonai Törvényszék 6 év börtönre ítélte, végül azonban az ezzel kapcsolatos eljárást megszüntették ellene, tiltott kiadványok terjesztéséért viszont 5 évre ítélték. (Az 1955-ös kegyelmi dekrétum értelmében nem kellett börtönbe vonulnia.)

Bura László, a pedagógus

Pedagógusi működése során 1956 őszétől Mezőpetriben, majd szülővárosában lett általános iskolai tanár, 1971–1990 között a Magyar Líceumban oktatott, ill. 1987–1989 között a Mihai Eminescu Líceumban is tanított a magyar osztályokban.

A Ceauşescu-rezsim bukását követően 1989. december 26-án egyik alapítója volt a Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek. 1993-ig tartozott a párt Szatmár megyei vezetőségéhez.

---

¹ 82 éves korában elhunyt Dr. Bura János. Szatmár.ro megyei hírportál.

http://www.szatmar.ro/82_eves_koraban_elhunyt_Dr_Bura_Laszlo/hirek/67315 (2014. október 24.) Vö. KAISER ERNŐ: *Laudatio Bura László tiszteletére*, Bocskai István Társaság, Budapest 2010. http://kismaria.reformatus.hu/bocskaitarsasag/index.php?option=com_content&view=article&id=71&Itemid=85 (2014. október 24.)

Bura 1990 januárjától lett az 5-ös számú Ipari Líceum igazgatója – mely ősszel vissza kapta a Kölcsey Ferenc Líceum nevet. Az iskola épületében 1991-ben indult el a később Hám Jánosról elnevezett Római Katolikus Szemináriumi Líceum, valamint a Református Szemináriumi Líceum. Már nyugdíjba vonulását követően, 1994-ben lett a Hám János Líceum igazgatójává, amit tovább fejlesztve, azt iskolaközponttá alakította át. 1997-ben vonult végleg nyugdíjba, noha 1999 októberében a Babeş-Bolyai Tudományegyetemhez tartozó, Szatmárnémetibe kihelyezett Tanítóképző Főiskolai Tagozat adjunktusává az egyetem szenátusa kinevezte. Ő lett a helyi tanulmányi igazgató. Az intézményt 2004-ig vezette, ekkortól az egyetem kihelyezett Pszichológiai és Neveléstudományi Karán lett óraadó tanár.

Bura László, a magyar kultúra elkötelezett támogatója...

A pedagógusi mellett Bura tudományos (történeti, nyelvészeti, néprajzi) munkássága is fontos hagyatékkul szolgál az utókornak. Élete végéig nagy szerepet vállalt a határon túli magyar kultúra, a magyar identitás, s anyanyelvünk megőrzése érdekében. Fiatal korától szívügye volt a nyelvművelés. A Magyar Nyelvtudományi Társaság 1958-as, majd 1960-as országos anyaggyűjtő pályázatán III., illetve V. helyezést ért el, 2000-ben pedig II. lett. 1972–1979 közötti népdalgyűjtései két kötetben jelentek meg. Iskola-történeti kutatásait a '70-es években kezdte meg. A '80-as évektől az ELTE jóvoltából itthon is fokozatosan egyre több munkája jelent meg. 1990-t követően a korábban indexre tett, vagy politikai okokból egyáltalán meg sem jelent, kéziratban meglévő írásai is sorra kiadásra kerülhettek.

1990 után különböző szakmai társaságoknak lett tagja: a Magyar Néprajzi Társaság levelező tagjává választották 1990-ben. Tagja volt az Erdélyi Múzeum Egyesületnek (1991), a Nemzetközi Magya-

rok Filológiai Társaságának (1991), a Kriza János Néprajzi Társaságának (1993), az Anyanyelvpartolók Szövetségének (1993). 2000-tól volt a MTA köztestületi tagja.

Bura László, boldogok történész szakértője

Bura volt a Szatmári Római Katolikus Egyházmegyei Bíróság által megbízott egyik történész szakértő Scheffler János (†1952) és Bogdánffy Szilárd († 1953) vértanú püspökök boldoggá avatási perében. Mindkét eljárás a mártír főpapok beatifikálásával zárult. XVI. Benedek pápa hozzájárulásával 2010-ben Nagyváradon került sor Bogdánffy, 2011-ben Szatmárnémetiben Scheffler boldoggá avatására. A Hám János († 1857) volt szatmári püspök és kinevezett esztergomi érsek ügyében folyó eljáráshoz is hasonló megbízást kapott. Ez azonban máig nem zárult le. Történész szakértőként rá hárult a feladat, hogy összeállítsa a tőlük és róluk megjelent írott anyagok jegyzékét. A boldoggá avatási perekkel összefüggésben, s attól függetlenül is Bura több munkájában is a romániai magyar katolikus egyháztörténettel foglalkozott, feltárva a fellelhető források segítségével a diktatúra évtizedeinek történetét, az Egyház és a magyarság viszonyosságait.² A nyelvtudományi és egyháztörténeti munkái mellett nagyszámban jelentek meg egyéb művelődéstörténeti és helytörténeti írási is.

Élethossziglan a történettudomány szolgálatában...

Már élete utolsó időszakában a MTA–PPKE „Lendület” Egyháztörténeti Kutatócsoport külső munkatársaként a – széleskörű nemzetközi kooperációban készülő – Püspökllexikon- és Frintaneum-projektek számára a Szatmári Egyházmegyére vonatkozó biográfiai szócikkeket készítette el példamutató alapos-sággal és gyorsasággal.

Búcsú Bura Lászlótól

E sokrétű szakember elhunytja mindenképpen egyaránt nagy veszteséget jelent az erdélyi, de az összmagyar kultúra s a tudományos

² Bura László Tusor Péternek küldött levele – Szatmárnémeti, 2012. június 6.

körök számára is. Bura Lászlót 2014. szeptember 6-án szombaton a szatmárnémeti híd melletti temetőben helyezték végső nyugalomra Schönberger Jenő szatmári püspök vezetésével nagyszámú gyászoló (családtagok, rokonok, barátok, ismerősök) kíséretében. „Erőink számbavételében példaként járt tehát előttünk. Sokszor beszélt arról, hogy meddig futja ereje. Teste meggyengült motorja meddig engedi. Laci bácsi már évek óta tudta, hogy súlyos beteg. Amikor elkezdődött ez a folyamat, akkor mindjárt vége is lehetett volna. De mivel nem így volt, mindig azt mondta, hogy minden órát, akár évet úgy tekint, ajándék arra, hogy dolgozzon, és feladatát végezze. Furcsa lenne, ha valaki 50-60 évesen is még csak készülne élete feladatára. Erre az időre már ki kell adnunk magunkból azt az erőt, amit mások szolgálatára kaptunk. Erre az időre már jócskán és bőven mások hasznára és boldogságára kell élnünk. Ha Laci bácsira gondolunk, mondhatjuk, hogy bármilyen kényszerű volt életének befejezése, halála pillanatáig, 83 évesen is példaeértékűen teljesítette Istentől kapott feladatát, melyet állandóan kutatott. ...küzdelmes keresztény életet élő férfi volt. Nehéz időben is kitarzott a Krisztus-követés mellett. Fontosnak tartotta az eszményképeket, ezért szorgalmazta a szent elődök, Hám János és Scheffler János példaképeit. Jól tudta a maga életéből, hogy egészen Isten akarata szerint élni nem könnyű dolog. Hitvallóan élt.” – emlékezett meg az elhunytáról temetési szentbeszédében Hankovszky Ferenc szatmári püspöki helynök.³

SÁGI GYÖRGY

³ Szombaton örök nyugalomra helyezték Dr. Bura Lászlót. Szatmár.ro megyei hírportál. http://www.szatmar.ro/Szombaton_orok_nyugalomra_a_helyeztek_Dr_Bura_Laszlot/hirek/67439 (2014. október 24.)